

UNIVERZITET U BEOGRADU

Farmaceutski fakultet

20.12.2012.

2526/1

Na osnovu člana 94. Statuta Univerziteta u Beogradu - Farmaceutskog fakulteta Nastavno-naučno veće je na sednici održanoj 20.12.2012. godine donelo

O D L U K U

USVAJA SE studijski program specijalističkih akademskih studija pod nazivom **Farmaceutska zdravstvena zaštita**, u trajanju od 3 (tri) semestra i ukupno 90 ESPB bodova, a koje se organizuju i izvode na Univerzitetu u Beogradu – Farmaceutskom fakultetu.

Odluka o usvajanju studijskog programa specijalističkih akademskih studija prosledjuje se nadležnom organu Univerziteta u Beogradu.

Odluku dostaviti: Univerzitetu u Beogradu, dekanu, prodekanu za nastavu, prodekanu za poslediplomsku nastavu i kontinuiranu edukaciju, prodekanu za nauku i međunarodnu saradnju, rukovodiocu akademske specijalizacije, Odseku za nastavu i studentska pitanja, sekretaru, poslovnom sekretaru i arhivi.

PREDSEDNIK NASTAVNO-NAUČNOG
VEĆA

Prof. dr Zorica Vujić



СПЕЦИЈАЛИСТИЧКЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ

ФАРМАЦЕУТСКА ЗДРАВСТВЕНА ЗАШТИТА

СТАНДАРД 1: СТРУКТУРА СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

Опис структуре и садржаја студијског програма са методама извођења наставе (највише 500 речи)

Студијски програм има 90 ЕСПБ, траје 3 семестра. Сви предмети су једносеместрални.

Предмет *Израда плана фармацеутске здравствене заштите; Тумачење лабораторијских параметара; Извори информација о лековима* носи 3 ЕСПБ. Садржаји предмета обухватају концепт ФЗЗ, израду терапијског плана, тумачење лабораторијских параметара и изворе информација о лековима. Настава се изводи кроз предавања и вежбе (по 15 часова).

Настава предмета *Фармацеутска здравствена заштита у терапији болести централног нервног система; Фармацеутска здравствена заштита у терапији кардиоваскуларних болести; Фармацеутска здравствена заштита у терапији респираторних, инфективних и кожних болести* изводи се кроз предавања, вежбе, друге облике наставе (по 15 часова) и 45 часова студијског истраживачког рада. Сваки од предмета носи 9 ЕСПБ. *Фармацеутска здравствена заштита у терапији ендокриних болести и Фармацеутска здравствена заштита у терапији болести гастроинтестиналног и мускулоскелетног система* носе по 6 ЕСПБ и настава се изводи кроз предавања, вежбе, друге облике наставе и студијски истраживачки рад (по 15 часова). У оквиру садржаја студенти се упознају са интерпретацијом одговарајућих лабораторијских параметара, фармакотерапијом, фармакокинетиком, адхеренцом, интеракцијама и нежељеним ефектима лекова, улогом фармацеута у побољшању исхода терапије и саветовању пацијената.

Специфичности Специфичности фармацеутске здравствене заштите код педијатријских пацијената, трудница, дојиља, геријатријских и пацијената са ослабљеном функцијом бубрега и/или јетре носи 9 ЕСПБ. Настава се изводи у виду предавања, вежби, других облика наставе (по 15 часова) и студијског истраживачког рада (45 часова). Садржаји обухватају специфичности популација и улогу фармацеута у побољшању исхода терапије пацијената из ових популација. Студенти се упознају са фармакокинетичким параметрима који одређују режим дозирања, факторима који утичу на режим, начинима одређивања и прилагођавања дозе и праћењем лекова у терапији.

Последице ниског степена адхеренце, моделе за процену степена адхеренце, као и развој адхеренце студенти упознају кроз предмет *Вештине комуникације, адхеренца, интеракције и нежељене реакције лекова; истраживања фармацеутске здравствене заштите*. Студенти се упознају и са вештинама комуникације са пацијентима и члановима здравственог тима; интеракцијама лекова, истраживањем и проценом клиничког значаја интеракција; поделом, начинима и значајем праћења нежељених дејстава лекова (фармаковигиланца) и улогом фармацеута у побољшању степена адхеренце и превенцији нежељених исхода. Овај предмет носи 9 ЕСПБ. Настава се изводи кроз предавања, вежбе, друге облике наставе (по 15 часова) и 45 часова студијског истраживачког рада.

Фармакоепидемиологија и фармакоекономија, критичка процена резултата публикованих истраживања, процена квалитета услуге фармацеутске здравствене заштите носи 6 ЕСПБ. Настава се одвија кроз предавања, вежбе, друге облике наставе и студијски истраживачки рад (по 15 часова). Садржај обухвата дефиницију и примену фармакоепидемиологије и фармакоекономије,

типове фармакоекономских студија; дизајн и процену квалитета клиничке студије; спровођење одита у циљу процене квалитета услуге фармацеутске здравствене заштите.

Презентација случајева из праксе носи 6 ЕСПБ. Настава се изводи кроз предавања, вежбе, друге облике наставе и студијски истраживачки рад (по 15 часова). Садржај предмета чини решавање и презентација случајева пацијената из праксе.

Студент се опредељује између предмета *Спровођење фармацеутске здравствене заштите у примарној здравственој заштити. Самомедикација, фитотерапија, дијететика; јавно здравље и Спровођење фармацеутске здравствене заштите у секундарној здравственој заштити. Фармацеутска здравствена заштита у терапији канцера, супортивна и палијативна терапија; листе лекова*. Изборни предмет носи 18 ЕСПБ. Настава се изводи кроз предавања и вежбе (по 45 часова), друге облике наставе (15 часова) и студијски истраживачки рад (75 часова). Кроз садржаје предмета студент се упознаје са специфичностима фармацеутске здравствене заштите у примарној, односно секундарној здравственој заштити.

СТАНДАРД 2: СВРХА СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

Опис (највише 500 речи)

Сврха студијског програма је стицање професионалног образовања и стручних знања из области фармацеутске здравствене заштите.

Програм треба да оформи стручњаке који ће професионално и компетентно обављати рад у области фармацеутске здравствене заштите у примарној, секундарној и/или терцијарној здравственој заштити. Студенти треба да савладају одређене области значајне за фармацеутску здравствену заштиту и да савладају вештине и методе истраживања у тој области. Студијски програм треба да оспособи фармацеута за:

Примену знања из фармакотерапије, фармакокинетики, интерпретације лабораторијских параметара, адхеренце, интеракција и нежељених реакција лекова ради израде плана фармацеутске здравствене заштите који садржи идентификоване терапијске проблеме пацијента, циљеве терапије, интервенције за решавање проблема, план праћења исхода терапије и саветовање пацијента.

Примену знања о специфичностима популација пацијената попут педијатријских пацијената, трудница, дојиља, геријатријских и пацијената са ослабљеном функцијом бубрега и/или јетре, ради кориговања режима дозирања лекова и праћења исхода терапије.

Структурирани приступ у комуникацији са пацијентом и другим члановима здравственог тима.

Саветовање пацијената о начину побољшања адхеренце, превенцији нежељених исхода интеракција и нежељених реакција лекова. Спровођење истраживања у фармацеутској здравственој заштити.

Примену принципа фармакоепидемиологије и фармакоекономије и критичку процену фармакотерапије засноване на доказима у циљу спровођења рационалне терапије. Унапређење квалитета услуге фармацеутске здравствене заштите.

Примену знања и вештина писане и усмене презентације плана фармацеутске здравствене заштите и саветовања пацијената из праксе ради едукације и ширења стручног знања фармацеута.

Имплементацију рационалне (ефикасне, безбедне, економски оправдане) фармакотерапије у индивидуалној терапији и у здравственом систему.

СТАНДАРД 3: ЦИЉЕВИ СТУДИЈСКОГ ПРОГРАМА

Опис (највише 500 речи)

Циљеви студијског програма обухватају стицање специфичних знања и вештина из области фармацеутске здравствене заштите.

Знања и вештине из области фармацеутске здравствене заштите обухватају идентификацију и решавање терапијских проблема пацијента, праћење исхода терапије, тумачење лабораторијских параметара и саветовање пацијента кроз израду и имплементацију плана фармацеутске здравствене заштите. По завршетку одговарајућих садржаја очекује се разумевање услуге фармацеутске здравствене заштите и улоге фармацеута у побољшању исхода терапије пацијената са: Паркинсоновом болести, епилепсијом, Алцхајмеровом болести, мултиплом склерозом, афективним поремећајима, шизофренијом, анксиозности, поремећајем спавања, мигреном и болом, артеријском хипертензијом, конгестивном срчаном инсуфицијенцијом, исхемичном болести срца, хиперлипидемијом, атријалном фибрилацијом, анемијом, поремећајем коагулације, бронхијалном астмом, хроничном опструктивном болести плућа, дерматитисом, херпесом, псоријазом, акнама, алопецијом, метаболичким синдромом, дијабетесом, болестима штитне жлезде, контрацепцијом, хормонском супституционом терапијом, дијарејом, опстипацијом, гастроэзофагусним рефлуксом, пептичким улкусом, инфламаторним болестима црева, синдромом иритабилног колона, реуматоидним артритисом, остеоартритисом, гихтом и остеопорозом.

Програм специјалистичких студија има за циљ и стицање знања о специфичним популацијама пацијената у оквиру којих су обухваћене популације попут педијатријских пацијената, трудница, дојиља, геријатријских и пацијената са ослабљеном функцијом бубрега и/или јетре, као и потребе и начини кориговања режима дозирања лекова и знања о методама праћења исхода терапије пацијената.

Циљ програма је и стицање знања и вештина комуникације са пацијентом и члановима здравственог тима, начинима побољшања степена адхеренце и превенције нежељених исхода интеракција и нежељених реакција лекова као и разумевање принципа фармакоепидемиологије и фармакоекономије, критичке процене фармакотерапије засноване на доказима и процене квалитета услуге фармацеутске здравствене заштите. Студије имају за циљ и стицање знања и вештина за израду писане и усмене презентације плана фармацеутске здравствене заштите и саветовање пацијената из праксе.

Крајњи циљ студијског програма је имплементација рационалне (ефикасне, безбедне, економски оправдане) фармакотерапије у индивидуалној терапији и у здравственом систему.

СТАНДАРД 4: КОМПЕТЕНЦИЈЕ ДИПЛОМИРАНИХ СТУДЕНАТА

Опис општих и предметно-специфичних компетенција студената (највише 200 речи):

Савладавањем студијског програма специјалистичких академских студија Фармацеутска здравствена заштита, студент стиче професионално образовање и постаје стручњак за област фармацеутске здравствене заштите.

Фармацеут у сарадњи са пацијентом и другим здравственим стручњацима, примењује своје знање и вештине како би решио терапијске проблеме пацијента у циљу одржавања или побољшања квалитета живота пацијента.

Кључни елементи компетенција:

- Усавршавање знања о специфичним болестима и терапијским опцијама за лечење
- Успостављање професионалног односа са пацијентом
- Прикупљање информација о пацијенту и процена њиховог значаја у погледу здравствене заштите пацијента
- Идентификовање очекивања пацијента у односу на исход терапије
- Идентификовање испољених и потенцијалних проблема у вези са лековима
- Креирање плана, предлози за терапијске опције, дозе, начин дозирања, пут примене, и начини за побољшање адхеренце
- Упућивање пацијента лекару када је то потребно
- Развој, примена и спровођење плана праћења исхода терапије
- Документовање информација

Опис исхода учења (највише 200 речи)

Исход учења је примена стечених знања и вештина из фармацеутске здравствене заштите у решавању фармакотерапијских проблема индивидуалних пацијената или група пацијената.

По завршетку специјалистичких академских студија из Фармацеутске здравствене заштите очекује се да ће фармацеут бити оспособљен да:

- Примени знања из фармакотерапије, фармакокинетики, интерпретације лабораторијских параметара, адхеренце, интеракција и нежељених реакција ради израде плана фармацеутске здравствене заштите који садржи идентификоване терапијске проблеме пацијента, циљеве терапије, интервенције за решавање проблема, план праћења исхода терапије и саветовање пацијента

- Примени знања о специфичностима популација пацијената попут деце, трудница и дојиља, старих, пацијената са промењеном функцијом бубрега и/или јетре, ради кориговања режима дозирања лекова и праћења исхода терапије
- Има структурирани приступ у комуникацији са пацијентом и другим члановима здравственог тима
- Саветује пацијенте о начину побољшања адхеренце, превенцији нежељених исхода интеракција и нежељених реакција лекова. Врши истраживања у фармацеутској здравственој заштити
- Примени принципе фармакоепидемиологије и фармакоекономије и критичке процене фармакотерапије засноване на доказима у циљу спровођења рационалне терапије. Унапређује квалитет услуге фармацеутске здравствене заштите
- Користи знања и вештине писане и усмене презентације плана фармацеутске здравствене заштите и саветовања пацијената из праксе ради едукације и ширења стручног знања фармацеута
- Имплементира рационалну (ефикасну, безбедну, економски оправдану) фармакотерапију у индивидуалној терапији и у здравственом систему.

По завршетку ових студија студент је оспособљен за самосталан рад у области фармацеутске здравствене заштите.

СТАНДАРД 5: КУРИКУЛУМ

Опис (највише 300 речи)

Током специјалистичких академских студија Фармацеутска здравствена заштита студентима се омогућава даље усавршавање знања, вештина и способности стечених током интегрисаних и дипломских основних студија фармације и других сродних дисциплина. Студенти се оспособљавају за примену специфичних знања и вештина у изради и имплементацији плана фармацеутске здравствене заштите, као и у циљу имплементације рационалне (ефикасне, безбедне, економски оправдане) фармакотерапије у индивидуалној терапији и у здравственом систему. Специјалистичке студије трају 3 семестра и обухватају 11 наставних модула. У првој години студија изучава се следећих 8 модула: Израда плана фармацеутске здравствене заштите, тумачење лабораторијских параметара и извори информација о лековима, Фармацеутска здравствена заштита у терапији болести централног нервног система, Фармацеутска здравствена заштита у терапији кардиоваскуларних болести, Фармацеутска здравствена заштита у терапији респираторних, инфективних и кожних болести, Фармацеутска здравствена заштита у терапији ендокриних болести, Фармацеутска здравствена заштита у терапији болести гастроинтестиналног и мускулоскелетног система, Специфичности фармацеутске здравствене заштите код педијатријских пацијената, трудница, дојиља, геријатријских и пацијената са ослабљеном функцијом бубрега и/или јетре, Вештине комуникације, адхеренца, интеракције и нежељене реакције лекова; истраживање фармацеутске здравствене заштите. Укупан фонд часова активне наставе за прву годину студија износи 600, а полагањем свих испита стиче се укупно 60 ЕСПБ. У другој години студија студент похађа два обавезна и један изборни модул. Обавезни модули гласе - Фармакоепидемиологија и фармакоекономија, критичка процена резултата публикованих истраживања, процена квалитета услуге фармацеутске здравствене заштите и Презентација случајева из праксе. Такође, студент бира и 1 изборни модул из одговарајућег блока, који обухвата – Спровођење фармацеутске здравствене заштите у примарној здравственој заштити. Самомедикација, фитотерапија, дијететика; јавно здравље и Спровођење фармацеутске здравствене заштите у секундарној здравственој заштити. Фармацеутска здравствена заштита у терапији канцера, супортивна и палијативна терапија; листе лекова. Модули у другој години студија заједно носе додатних 30 ЕСПБ, са 300 часова активне наставе. Студент је обавезан да положи све испите према плану и програму модула, да би приступио припреми и одбрани завршног рада (анализа и одбрана случаја из праксе), у складу са Статутом Факултета и Правилником о специјалистичким академским студијама.

Табела 5.1 Распоред предмета по семестрима и годинама студија

Р.бр.	Назив предмета	Сем.	Број часова	ЕСПБ
ПРВА ГОДИНА				
1.	Израда плана фармацеутске здравствене заштите, тумачење лабораторијских параметара и извори информација о лековима	1.	30	3
2.	Фармацеутска здравствена заштита у терапији болести централног нервног система	1.	90	9
3.	Фармацеутска здравствена заштита у терапији кардиоваскуларних болести	1.	90	9
4.	Фармацеутска здравствена заштита у терапији респираторних, инфективних и кожних болести	1.	90	9
5.	Фармацеутска здравствена заштита у терапији ендокриних болести	2.	60	6
6.	Фармацеутска здравствена заштита у терапији болести гастроинтестиналног и мускулоскелетног система	2.	60	6
7.	Специфичности фармацеутске здравствене заштите код педијатријских пацијената, трудница, дојиља, геријатријских и пацијената са ослабљеном функцијом бубрега и/или јетре	2.	90	9
8.	Вештине комуникације, адхеренца, интеракције и нежељене реакције лекова; истраживање фармацеутске здравствене заштите	2.	90	9
Укупно часова активне наставе			600	
Укупно ЕСПБ				60
ДРУГА ГОДИНА				
1.	Фармакоепидемиологија и фармакоэкономија, критичка процена резултата публикованих истраживања, процена квалитета услуге фармацеутске здравствене заштите	3.	60	6
2.	Изборни предмет: Спровођење Фармацеутске здравствене заштите у примарној здравственој заштити Самомедијација, фитотерапија, дијететика; јавно здравље Спровођење Фармацеутске здравствене заштите у секундарној здравственој заштити Фармацеутска здравствена заштита у терапији канцера, супортивна и палијативна терапија; листе лекова	3.	180	18
3.	Презентација случајева из праксе	3.	60	6
Укупно часова активне наставе			300	
Укупно ЕСПБ				30

Табела 5.3 Листа изборних предмета

Ред.бр.	Назив предмета	Семестар	ЕСПБ	Област
1.	Спровођење фармацеутске здравствене заштите у примарној здравственој заштити. Самомедикација, фитотерапија, дијететика; јавно здравље	3.	18	Фармацеутска здравствена заштита
2.	Спровођење фармацеутске здравствене заштите у секундарној здравственој заштити. Фармацеутска здравствена заштита у терапији канцера, супортивна и палијативна терапија; листе лекова	3.	18	Фармацеутска здравствена заштита
Укупно ЕСПБ			18	

Специјалистичке академске студије

Фармацеутска здравствена заштита

Табела 5.2.1 Спецификација предмета

Студијски програм: Фармацеутска здравствена заштита				
Врста и ниво студија: специјалистичке академске студије				
Назив предмета: Израда плана фармацеутске здравствене заштите, тумачење лабораторијских параметара и извори информација о лековима				
Наставник (Презиме, средње слово, име): Миљковић Р. Бранислава, Везмар Ковачевић Д. Сандра, Вучићевић М. Катарина, Јелић Ивановић Д. Зорана				
Статус предмета: Обавезни				
Број ЕСПБ: 3				
Услов: нема				
Циљ предмета				
Стицање стручних знања и вештина за израду плана фармацеутске здравствене заштите, тумачење лабораторијских параметара пацијента и коришћење извора информација о лековима.				
Исход предмета				
Примена знања и вештина за израду плана фармацеутске здравствене заштите, тумачење лабораторијских параметара пацијента и коришћење извора информација о лековима.				
Садржај предмета				
Теоријска настава				
Концепт фармацеутске здравствене заштите, прикупљање података од пацијента и идентификација терапијских проблема, израда плана фармацеутске здравствене заштите који садржи циљеве терапије, идентификоване проблеме, начин решавања терапијских проблема, план праћења исхода и саветовање пацијента. Најчешћи терапијски проблеми, грешке у лечењу. Интеракције и нежељене реакције као потенцијални терапијски проблеми. Тумачење лабораторијских параметара у циљу идентификације терапијских проблема и праћења исхода терапије. Улога лабораторијских параметара у процени интеракција и нежељених реакција. Значај познавања извора информација о лековима за решавање терапијских проблема пацијента. Примарни, секундарни и терцијарни извори информација. Поузданост, релевантност и валидност извора информација о лековима. Значај водича у клиничкој пракси.				
Практична настава: Вежбе, Други облици наставе				
Идентификација и решавање терапијских проблема на примерима из праксе (case studies) уз израду плана фармацеутске здравствене заштите. Избор референте литературе за решавање идентификованог терапијског проблема. Претраживање базе референтних часописа. Примена водича клиничке праксе и одговарајућих смерница у изради плана фармацеутске здравствене заштите. Анализа потенцијалних терапијских проблема на примерима из праксе.				
Литература				
1. Sexton J, Nickless G, Green C. Pharmaceutical Care Made Easy: Essentials of Medicines Management in the Individual Patient. 1st ed. London: Pharmaceutical Press; 2006.				
2. Jones RM, Rospond RM. Patient Assessment in Pharmacy Practice. 2nd ed. Philadelphia: Lippincott Williams & Wilkins; 2008.				
3. Tietze KJ. Clinical Skills for Pharmacists A Patient – Focused Approach. 3rd ed. Elsevier Mosby; 2012.				
4. Rovers JP, Currie JD. A Practical Guide to Pharmaceutical Care. 3rd ed. APhA; 2007.				
5. Malone PM, Kier K, Stanovich J. Drug Information: A Guide for Pharmacists. 3rd ed, McGraw-Hill Medical; 2006.				
Број часова активне наставе 30				Остали часови
Предавања: 15	Вежбе: 15	Други облици наставе: 0	Студијски истраживачки рад: 0	
Методе извођења наставе				
предавања, практична настава, домаћи задаци, семинарски рад				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе		поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања			писмени испит	70
практична настава		30	усмени испит	
колоквијум-и				
семинар-и				
студијски истраживачки рад				

Табела 5.2.2 Спецификација предмета

Студијски програм: Фармацеутска здравствена заштита				
Врста и ниво студија: специјалистичке академске студије				
Назив предмета: Фармацеутска здравствена заштита у терапији болести централног нервног система				
Наставник (Презиме, средње слово, име): Миљковић Р. Бранислава, Везмар Ковачевић Д. Сандра, Вучићевић М. Катарина, Добрић Јб. Силва				
Статус предмета: Обавезни				
Број ЕСПБ: 9				
Услов: нема				
Циљ предмета Стицање стручних знања и вештина за пружање фармацеутске здравствене заштите у терапији болести централног нервног система.				
Исход предмета Примена знања и вештина за пружање фармацеутске здравствене заштите у терапији болести централног нервног система.				
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Интерпретација лабораторијских параметара, дозирање, индикације, фармаколошко дејство, контраиндикације, фармакокинетички параметри, адхеренца, интеракције и нежељени ефекти лекова код: Паркинсонове болести, епилепсије, Алцхајмерове болести, мултипле склерозе, афективних поремећаја, шизофреније, анксиозности, поремећаја спавања, мигрене и боли. Прилагођавање дозе лекова у зависности од индивидуалних карактеристика пацијента. Улога фармацеута у побољшању исхода терапије пацијената са болестима централног нервног система. Методе праћења и побољшања исхода пацијената са болестима централног нервног система. Нефармаколошке мере, промоција здравља и превенција болести код пацијената са болестима централног нервног система. <i>Практична настава: Вежбе, Студијски истраживачки рад, Други облици наставе</i> Идентификација и решавање терапијских проблема на примерима из праксе (<i>case studies</i>) уз израду плана фармацеутске здравствене заштите за пацијенте који болују од: Паркинсонове болести, епилепсије, Алцхајмерове болести, мултипле склерозе, афективних поремећаја, шизофреније, анксиозности, поремећаја спавања, мигрене и боли. Анализа најчешћих терапијских проблема пацијената са болестима централног нервног система. Најчешће клинички значајне интеракције и нежељене реакције лекова који се примењују у терапији болести централног нервног система. Саветовање пацијената који болују од болести централног нервног система скројено према индивидуалним потребама.				
Литература 1. Walker R, Whittlesea C. Clinical Pharmacy and Therapeutics. 5th ed. Churchill Livingstone; 2012. 2. Greene R, Harris N. Pathology and Therapeutics for Pharmacists: a Basis for Clinical Pharmacy Practice. 3rd ed. London: Pharmaceutical Press; 2008. 3. Dodds LJ, Drugs in Use. Clinical Case Studies for Pharmacists. 4th ed. London: Pharmaceutical Press; 2010.				
Број часова активне наставе 90				Остали часови
Предавања: 15	Вежбе: 15	Други облици наставе: 15	Студијски истраживачки рад: 45	
Методе извођења наставе предавања, практична настава, домаћи задаци, семинарски рад				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена	
активност у току предавања		писмени испит	70	
практична настава		усмени испит		
колоквијум-и				
семинар-и				
студијски истраживачки рад	30			

Табела 5.2.3 Спецификација предмета

Студијски програм: Фармацеутска здравствена заштита			
Врста и ниво студија: специјалистичке академске студије			
Назив предмета: Фармацеутска здравствена заштита у терапији кардиоваскуларних болести			
Наставник (Презиме, средње слово, име): Миљковић Р. Бранислава, Везмар Ковачевић Д. Сандра, Вучићевић М. Катарина			
Статус предмета: Обавезни			
Број ЕСПБ: 9			
Услов: нема			
Циљ предмета Стицање стручних знања и вештина за пружање фармацеутске здравствене заштите у терапији болести кардиоваскуларног система.			
Исход предмета Примена знања и вештина за пружање фармацеутске здравствене заштите у терапији болести кардиоваскуларног система.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Интерпретација лабораторијских параметара, дозирање, индикације, фармаколошко дејство, контраиндикације, фармакокинетички параметри, адхеренца, интеракције и нежељени ефекти лекова код: артеријске хипертензије, конгестивне срчане инсуфицијенције, исхемичне болести срца, хиперлипидемије, атријалне фибрилације, анемије и поремећаја коагулације. Прилагођавање дозе лекова у зависности од индивидуалних карактеристика пацијента. Улога фармацеута у побољшању исхода терапије пацијената са болестима кардиоваскуларног система. Методе праћења и побољшања исхода пацијената са болестима кардиоваскуларног система. Нефармаколошке мере, промоција здравља и превенција болести код пацијената са кардиоваскуларним болестима. <i>Практична настава: Вежбе, Студијски истраживачки рад, Други облици наставе</i> Идентификација и решавање терапијских проблема на примерима из праксе (<i>case studies</i>) уз израду плана фармацеутске здравствене заштите за пацијенте који болују од: артеријске хипертензије, конгестивне срчане инсуфицијенције, исхемичне болести срца, хиперлипидемије, атријалне фибрилације, анемије и поремећаја коагулације. Анализа најчешћих терапијских проблема пацијената са болестима кардиоваскуларног система. Најчешће клинички значајне интеракције и нежељене реакције лекова који се примењују у терапији болести кардиоваскуларног система. Саветовање пацијената који болују од кардиоваскуларних болести скројено према индивидуалним потребама.			
Литература 1. Walker R, Whittlesea C. Clinical Pharmacy and Therapeutics. 5th ed. Churchill Livingstone; 2012. 2. Greene R, Harris N. Pathology and Therapeutics for Pharmacists: a Basis for Clinical Pharmacy Practice, 3rd ed. London: Pharmaceutical Press; 2008. 3. Dodds LJ. Drugs in Use: Clinical Case Studies for Pharmacists. 4th ed. London: Pharmaceutical Press; 2010.			
Број часова активне наставе 90			Остали часови
Предавања: 15	Вежбе: 15	Други облици наставе: 15	
			Студијски истраживачки рад: 45
Методе извођења наставе предавања, практична настава, домаћи задаци, семинарски рад			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања		писмени испит	70
практична настава		усмени испит	
колоквијум-и			
семинар-и			
студијски истраживачки рад	30		

Табела 5.2.4 Спецификација предмета

Студијски програм: Фармацеутска здравствена заштита				
Врста и ниво студија: специјалистичке академске студије				
Назив предмета: Фармацеутска здравствена заштита у терапији респираторних, инфективних и кожних болести				
Наставник (Презиме, средње слово, име): Миљковић Р. Бранислава, Везмар Ковачевић Д. Сандра, Вучићевић М. Катарина, Простран Милица				
Статус предмета: Обавезни				
Број ЕСПБ: 9				
Услов: нема				
Циљ предмета Стицање стручних знања и вештина за пружање фармацеутске здравствене заштите у терапији респираторних, инфективних и кожних болести.				
Исход предмета Примена знања и вештина за пружање фармацеутске здравствене заштите у терапији респираторних, инфективних и кожних болести.				
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Интерпретација лабораторијских параметара, дозирање, индикације, фармаколошко дејство, контраиндикације, фармакокинетички параметри, адхеренца, интеракције и нежељени ефекти лекова код: бронхијалне астме, хроничне опструктивне болести плућа, дерматитиса, херпеса, псоријазе, акни и алопеције. Антимикробна терапија. Прилагођавање дозе лекова у зависности од индивидуалних карактеристика пацијента. Улога фармацеута у побољшању исхода терапије пацијената са респираторним, инфективним и кожним болестима. Методе праћења и побољшања исхода пацијената са респираторним, инфективним и кожним болестима. Нефармаколошке мере, промоција здравља и превенција болести код пацијената са респираторним, инфективним и кожним болестима. <i>Практична настава: Вежбе, Студијски истраживачки рад, Други облици наставе</i> Идентификација и решавање терапијских проблема на примерима из праксе (<i>case studies</i>) уз израду плана фармацеутске здравствене заштите за пацијенте који болују од: бронхијалне астме, хроничне опструктивне болести плућа, дерматитиса, херпеса, псоријазе, акни, алопеције и инфекција. Анализа најчешћих терапијских проблема пацијената са болестима респираторним, инфективним и кожним болестима. Најчешће клинички значајне интеракције и нежељене реакције лекова који се примењују у терапији респираторних, инфективних и кожних болести. Саветовање пацијената који болују од респираторних, инфективних и кожних болести скројено према индивидуалним потребама.				
Литература 1. Walker R, Whittlesea C. Clinical Pharmacy and Therapeutics. 5th ed. Churchill Livingstone; 2012. 2. Greene R, Harris N. Pathology and Therapeutics for Pharmacists: a Basis for Clinical Pharmacy Practice. 3rd ed. London: Pharmaceutical Press; 2008. 3. Dodds LJ. Drugs in Use: Clinical Case Studies for Pharmacists. 4th ed. London: Pharmaceutical Press; 2010.				
Број часова активне наставе 90				Остали часови
Предавања: 15	Вежбе: 15	Други облици наставе: 15	Студијски истраживачки рад: 45	
Методе извођења наставе предавања, практична настава, домаћи задаци, семинарски рад				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит		поена
активност у току предавања		писмени испит		70
практична настава		усмени испит		
колоквијум-и				
семинар-и				
студијски истраживачки рад	30			

Табела 5.2.5 Спецификација предмета

Студијски програм: Фармацеутска здравствена заштита			
Врста и ниво студија: специјалистичке академске студије			
Назив предмета: Фармацеутска здравствена заштита у терапији ендокриних болести			
Наставник (Презиме, средње слово, име): Миљковић Р. Бранислава, Везмар Ковачевић Д. Сандра, Вучићевић М. Катарина			
Статус предмета: Обавезни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: нема			
Циљ предмета Стицање стручних знања и вештина за пружање фармацеутске здравствене заштите у терапији ендокриних болести.			
Исход предмета Примена знања и вештина за пружање фармацеутске здравствене заштите у терапији ендокриних болести.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Интерпретација лабораторијских параметара, дозирање, индикације, фармаколошко дејство, контраиндикације, фармакокинетички параметри, адхеренца, интеракције и нежељени ефекти лекова код: метаболичког синдрома, дијабетеса, болести штитне жлезде, контрацепције и хормонске супституционе терапије. Прилагођавање дозе лекова у зависности од индивидуалних карактеристика пацијента. Улога фармацеута у побољшању исхода терапије пацијената са ендокриним болестима. Методе праћења и побољшања исхода пацијената са ендокриним болестима. Нефармаколошке мере, промоција здравља и превенција болести код пацијената са ендокриним болестима. <i>Практична настава: Вежбе, Студијски истраживачки рад, Други облици наставе</i> Идентификација и решавање терапијских проблема на примерима из праксе (<i>case studies</i>) уз израду плана фармацеутске здравствене заштите за пацијенте који болују од: метаболичког синдрома, дијабетеса, болести штитне жлезде. Значај примене и однос корист/ризик код примене контрацепције и хормонске супституционе терапије. Анализа најчешћих терапијских проблема пацијената са болестима ендокриног система. Најчешће клинички значајне интеракције и нежељене реакције лекова који се примењују у терапији ендокриних болести. Саветовање пацијената који болују од ендокриних болести скројено према индивидуалним потребама.			
Литература 1. Walker R, Whittlesea C. Clinical Pharmacy and Therapeutics. 5th ed. Churchill Livingstone; 2012. 2. Greene R, Harris N. Pathology and Therapeutics for Pharmacists: a Basis for Clinical Pharmacy Practice. 3rd ed. London: Pharmaceutical Press; 2008. 3. Dodds LJ. Drugs in Use: Clinical Case Studies for Pharmacists. 4th ed. London: Pharmaceutical Press; 2010.			
Број часова активне наставе 60			Остали часови
Предавања: 15	Вежбе: 15	Други облици наставе: 15	
			Студијски истраживачки рад: 15
Методе извођења наставе предавања, практична настава, домаћи задаци, семинарски рад			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања		писмени испит	70
практична настава		усмени испит	
колоквијум-и			
семинар-и			
студијски истраживачки рад	30		

Табела 5.2.6 Спецификација предмета

Студијски програм: Фармацеутска здравствена заштита				
Врста и ниво студија: специјалистичке академске студије				
Назив предмета: Фармацеутска здравствена заштита у терапији болести гастроинтестиналног и мускулоскелетног система				
Наставник (Презиме, средње слово, име): Миљковић Р. Бранислава, Везмар Ковачевић Д. Сандра, Вучићевић М. Катарина				
Статус предмета: Обавезни				
Број ЕСПБ: 6				
Услов: нема				
Циљ предмета Стицање стручних знања и вештина за пружање фармацеутске здравствене заштите у терапији болести гастроинтестиналног и мускулоскелетног система.				
Исход предмета Примена знања и вештина за пружање фармацеутске здравствене заштите у терапији болести гастроинтестиналног и мускулоскелетног система.				
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Интерпретација лабораторијских параметара, дозирање, индикације, фармаколошко дејство, контраиндикације, фармакокинетички параметри, адхеренца, интеракције и нежељени ефекти лекова код: дијареје, опстипације, гастроэзофагусног рефлуksа, пептичког улкуса, инфламаторне болести црева, синдрома иритабилног колона, реуматоидног артритиса, остеоартритиса, гихта и остеопорозе. Прилагођавање дозе лекова у зависности од индивидуалних карактеристика пацијента. Улога фармацеута у побољшању исхода терапије пацијената са болестима гастроинтестиналног и мускуло-скелетног система. Методе праћења и побољшања исхода пацијената са болестима гастроинтестиналног и мускуло-скелетног система. Нефармаколошке мере, промоција здравља и превенција болести код пацијената са болестима гастроинтестиналног и мускуло-скелетног система. <i>Практична настава:Вежбе, Студијски истраживачки рад, Други облици наставе</i> Идентификација и решавање терапијских проблема на примерима из праксе (<i>case studies</i>) уз израду плана фармацеутске здравствене заштите за пацијенте који болују од: дијареје, опстипације, гастроэзофагусног рефлуksа, пептичког улкуса, инфламаторне болести црева, синдрома иритабилног колона, реуматоидног артритиса, остеоартритиса, гихта и остеопорозе. Анализа најчешћих терапијских проблема пацијената са болестима гастроинтестиналног и мускуло-скелетног система. Најчешће клинички значајне интеракције и нежељене реакције лекова који се примењују у терапији болести гастроинтестиналног и мускуло-скелетног система. Саветовање пацијената који болују од болести гастроинтестиналног и мускуло-скелетног система скројено према индивидуалним потребама.				
Литература 1. Walker R, Whittlesea C. Clinical Pharmacy and Therapeutics. 5th ed. Churchill Livingstone; 2012. 2. Greene R, Harris N. Pathology and Therapeutics for Pharmacists: a Basis for Clinical Pharmacy Practice. 3rd ed. London: Pharmaceutical Press; 2008. 3. Dodds LJ. Drugs in Use: Clinical Case Studies for Pharmacists. 4th ed. London: Pharmaceutical Press; 2010.				
Број часова активне наставе 60				Остали часови
Предавања: 15	Вежбе: 15	Други облици наставе: 15	Студијски истраживачки рад: 15	
Методе извођења наставе предавања, практична настава, домаћи задаци, семинарски рад				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена	
активност у току предавања		писмени испит	70	
практична настава		усмени испит		
колоквијум-и				
семинар-и				
студијски истраживачки рад	30			

Табела 5.2.7 Спецификација предмета

Студијски програм: Фармацеутска здравствена заштита			
Врста и ниво студија: специјалистичке академске студије			
Назив предмета: Специфичности фармацеутске здравствене заштите код педијатријских пацијената, трудница, дојиља, геријатријских и пацијената са ослабљеном функцијом бубрега и/или јетре			
Наставник (Презиме, средње слово, име): Миљковић Р. Бранислава, Везмар Ковачевић Д. Сандра, Вучићевић М. Катарина			
Статус предмета: Обавезни			
Број ЕСПБ: 9			
Услов: нема			
Циљ предмета Стицање стручних знања и вештина за пружање фармацеутске здравствене заштите код специфичних популација пацијената (педијатријских пацијената, трудница, дојиља, геријатријских и пацијената са ослабљеном функцијом бубрега и/или јетре).			
Исход предмета Примена стручних знања и вештина за пружање фармацеутске здравствене заштите код специфичних популација пацијената (педијатријских пацијената, трудница, дојиља, геријатријских и пацијената са ослабљеном функцијом бубрега и/или јетре).			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Фармакотерапијске и фармакокоинетичке специфичности педијатријских пацијената: превремено рођене деце, новорођенчади, одојчади, деце од 2-12 година и адолесцената. Фармакотерапијске и фармакокинетичке специфичности трудница, дојиља, старих и пацијената са ослабљеном функцијом бубрега и/или јетре. Фармакокинетички параметри који одређују режим дозирања. Фактори који утичу на фармакокинетiku лека и режим дозирања. Одређивање и начини прилагођавања режима дозирања лека. Праћење лека у терапији и прилагођавање дозе. Улога фармацеута у побољшању исхода терапије педијатријских пацијената, трудница, дојиља, старих и пацијената са ослабљеном функцијом бубрега и/или јетре. Најчешћи терапијски проблеми, нежељене реакције и интеракције лекова који се примењују у терапији педијатријских пацијената, трудница, дојиља, старих и пацијената са ослабљеном функцијом јетре и/или бубрега. <i>Практична настава: Вежбе, Студијски истраживачки рад, Други облици наставе</i> Идентификација и решавање терапијских проблема на примерима из праксе (<i>case studies</i>) уз израду плана фармацеутске здравствене заштите за превремено рођену децу, новорођенчад, одојчад, децу од 2-12 година, адолесценте, труднице, дојиље, старе и пацијенте са ослабљеном функцијом јетре и/или бубрега. Саветовање пацијената скројено према индивидуалним потребама. Специфичности педијатријских пацијената, трудница, дојиља, геријатријских и пацијената са ослабљеном функцијом бубрега и/или јетре. Фармакокинетички параметри који одређују режим дозирања. Фактори који утичу на фармакокинетiku лека и режим дозирања. Одређивање и начини прилагођавања режима дозирања лека. Праћење лека у терапији и прилагођавање дозе. Улога фармацеута у побољшању исхода терапије педијатријских пацијената, трудница, дојиља, геријатријских и пацијената са ослабљеном функцијом бубрега и/или јетре.			
Литература 1. DiPiro JT. Concepts in Clinical Pharmacokinetics. 5th ed. Society of Health-System Pharmacists; 2010. 2. Burton ME, Shaw LM, Schentag JJ, Evans WE. Applied Pharmacokinetics and Pharmacodynamics: Principles of Therapeutic Drug Monitoring. 4th ed. Lippincott Williams & Wilkins; 2005. 3. Dodds LJ. Drugs in Use: Clinical Case Studies for Pharmacists. 4th ed. London: Pharmaceutical Press; 2010.			
Број часова активне наставе 90			Остали часови
Предавања: 15	Вежбе: 15	Други облици наставе: 15	
			Студијски истраживачки рад: 45
Методе извођења наставе предавања, практична настава, домаћи задаци, семинарски рад			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена

активност у току предавања		писмени испит	70
практична настава		усмени испит	
колоквијум-и			
семинар-и			
студијски истраживачки рад	30		

Табела 5.2.8 Спецификација предмета

Студијски програм: Фармацеутска здравствена заштита			
Врста и ниво студија: специјалистичке академске студије			
Назив предмета: Вештине комуникације, адхеренца, интеракције и нежељене реакције лекова; истраживање фармацеутске здравствене заштите			
Наставник (Презиме, средње слово, име): Миљковић Р. Бранислава, Везмар Ковачевић Д. Сандра, Вучићевић М. Катарина			
Статус предмета: Обавезни			
Број ЕСПБ: 9			
Услов: нема			
Циљ предмета Стицање стручних знања и вештина из комуникације, адхеренце, интеракција, нежељених реакција лекова и истраживања фармацеутске здравствене заштите.			
Исход предмета Примена знања и вештина из комуникације, адхеренце, интеракција, нежељених реакција лекова и истраживања фармацеутске здравствене заштите.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Значај саветовања пацијената, вештине комуникације са пацијентом и члановима здравственог тима. Значај вербалне и невербалне комуникације. Баријере у комуникацији. Специфичности комуникације са пацијентима у афективном стању, са оболелима од карцинома у терминалном стадијуму, децом и пацијентима са инвалидитетом. Последице одсуства или ниског степена адхеренце по здравље пацијента. Модел адхеренце заснован на перцепцији и практичности. Развој адхеренце (<i>concordance</i>). Начини процене адхеренце. Механизми фармакодинамичких и фармакокинетичких интеракција. Интеракције лекова са резултатима лабораторијских испитивања. Истраживање и процена клиничког значаја интеракција лекова. Подела, начини праћења и значај праћења нежељених дејства лекова (Фармаковигиланца). Улога фармацеута у побољшању степена адхеренце истраживању и превенцији нежељених исхода интеракција и нежељених реакција лекова. Истраживање услуга фармацеутске здравствене заштите. Презентација добијених резултата орално, постером или у виду писаног сажетка. <i>Практична настава: Вежбе, Студијски истраживачки рад, Други облици наставе</i> Идентификација и решавање терапијских проблема на примерима из праксе (<i>case studies</i>) и израда плана фармацеутске здравствене заштите за пацијенте са ниским степеном адхеренце. Улога фармацеута у побољшању степена адхеренце кроз саветовање пацијената скројено према индивидуалним потребама. Клинички значајне интеракције и нежељене реакције код мултиморбидних пацијената.			
Литература 1. Tatro D. Drug Interaction Facts 2013: The Authority on Drug Interactions, Facts & Comparisons; 2012. 2. PDR Guide to Drug Interactions, Side Effects, and Indications, 2008, 62nd ed. Thomson Healthcare; 2007. 3. Beardsley RS, Kimberlin CL, Tindall WN. Communication Skills in Pharmacy Practice: A Practical Guide for Students and Practitioners. 5th ed. Lippincott Williams & Wilkins; 2008.			
Број часова активне наставе 90			Остали часови
Предавања: 15	Вежбе: 15	Други облици наставе: 15	
			Студијски истраживачки рад: 45
Методе извођења наставе предавања, практична настава, домаћи задаци, семинарски рад			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања		писмени испит	70
практична настава		усмени испит	
колоквијум-и			
семинар-и			
студијски истраживачки рад	30		

Табела 5.2.9 Спецификација предмета

Студијски програм: Фармацеутска здравствена заштита			
Врста и ниво студија: специјалистичке академске студије			
Назив предмета: Фармакоепидемиологија и фармакоэкономија, критичка процена резултата публикованих истраживања, процена квалитета услуге фармацеутске здравствене заштите			
Наставник (Презиме, средње слово, име): Миљковић Р. Бранислава, Везмар Ковачевић Д. Сандра, Вучићевић М. Катарина, Тасић М. Љиљана			
Статус предмета: Обавезни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: нема			
Циљ предмета Стицање стручних знања и вештина из фармакоепидемиологије и фармакоэкономије, критичке процене публикованих истраживања и процене квалитета услуге фармацеутске здравствене заштите.			
Исход предмета Примена знања и вештина из фармакоепидемиологије и фармакоэкономије, критичке процене публикованих истраживања и процене квалитета услуге фармацеутске здравствене заштите.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Дефиниција и примена фармакоепидемиологије и фармакоэкономије. Типови фармакоекономских студија, анализа минимизације трошкова, анализа односа трошкова, и ефективности, анализа односа трошкова и користи (<i>cost/benefit</i>), анализа односа трошкова и употребљивости (<i>cost/utility</i>). Технике одлучивања. Дисконтовање, једносмерне и двосмерне анализе сензитивности. Фармакоепидемиолошке студије. Методе праћења потрошње лекова. Дизајн клиничких студија. Опсервационе и интервенционе студије. Анализа пресека, кохортна и студија случај контрола. Рандомизоване контролисане клиничке студије. Одређивање броја учесника клиничке студије. Избор добровољаца или пацијената и контролне групе. Методе рандомизације. Извођење, обрада и анализа резултата клиничке студије. Апсолутни и релативни ризик, интервал поузданости и број пацијената који је потребан да би се испољио жељени или нежељени ефекат лека. Процена квалитета клиничке студије, критичка процена публикованих студија. Одит и његов значај за унапређење квалитета фармацеутске услуге. <i>Практична настава: Вежбе, Студијски истраживачки рад, Други облици наставе</i> Критичка процена клиничких и фармакоекономских студија. Процена применљивости резултата клиничких студија у свакодневној пракси. Процена применљивости резултата фармакоекономских студија у свакодневној пракси. Спровођење одита у циљу процене квалитета услуге фармацеутске здравствене заштите.			
Литература 1. Waning B, Montagne M. Pharmacoepidemiology Principles and Practice. 1st ed. McGraw-Hill; 2000. 2. Heneghan C, Badenoch D. Evidence-based Medicine Toolkit. 2nd ed. Wiley-Blackwell; 2006. 3. Bootman LJ, Townsend RJ, McGhan WF. Principles of Pharmacoeconomics. 3rd ed. Harvey Whitney Books; 2004.			
Број часова активне наставе 60			Остали часови
Предавања: 15	Вежбе: 15	Други облици наставе: 15	
			Студијски истраживачки рад: 15
Методе извођења наставе предавања, практична настава, домаћи задаци, семинарски рад			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања		писмени испит	70
практична настава		усмени испит	
колоквијум-и			
семинар-и			
студијски истраживачки рад	30		

Табела 5.2.10 Спецификација предмета

Студијски програм: Фармацеутска здравствена заштита			
Врста и ниво студија: специјалистичке академске студије			
Назив предмета: Презентација случајева из праксе			
Наставник (Презиме, средње слово, име): Миљковић Р. Бранислава, Везмар Ковачевић Д. Сандра, Вучићевић М. Катарина			
Статус предмета: Обавезни			
Број ЕСПБ: 6			
Услов: нема			
Циљ предмета Стицање стручних знања и вештина за писану и усмену презентацију плана фармацеутске здравствене заштите на примерима случајева из праксе.			
Исход предмета Примена знања и вештина за писање и усмену презентацију плана фармацеутске здравствене заштите на примерима случајева из праксе.			
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Специфичности фармацеутске здравствене заштите код пацијената са коморбидитетима. Прикупљање података, идентификација терапијских проблема, израда плана фармацеутске здравствене заштите и праћење исхода пацијента код мултиморбидних пацијената. Постављање приоритета у решавању терапијских проблема, анализа фармакотерапије, лабораторијских параметара, интеракција, нежељених реакција и степена адхеренце код мултиморбидних пацијената. Анализа потребе прилагођавања режима дозирања код мултиморбидних пацијената. Критичка процена терапијских водича и избор терапије код пацијената са коморбидитетима. Саветовање пацијената скројено према индивидуалним потребама. Нефармаколошке мере, промоција здравља и превенција нових обољења код пацијената са коморбидитетима. Унапређење услуге фармацеутске здравствене заштите за пацијенте са коморбидитетима. Значај здравственог картона пацијента и континуираног праћења исхода терапије. Израда презентације. Усмена презентација анализе случајева из праксе. <i>Практична настава: Вежбе, Студијски истраживачки рад, Други облици наставе</i> Идентификација и решавање терапијских проблема на примерима мултиморбидних пацијената из праксе (<i>case studies</i>). Израда плана фармацеутске здравствене заштите и праћење исхода терапије код пацијената са коморбидитетима. Саветовање пацијената скројено према индивидуалним потребама. Критичка процена презентованих анализа случајева из праксе.			
Литература 1. Walker R, Whittlesea C. Clinical Pharmacy and Therapeutics. 5th ed. Churchill Livingstone; 2012. 2. Sexton J, Nickless G, Green C. Pharmaceutical Care Made Easy: Essentials of Medicines Management in the Individual Patient. 1st ed. London: Pharmaceutical Press; 2006. 3. Sodha M, Dhillon S. Non-medical Prescribing. 1st ed. London: Pharmaceutical Press; 2009. 4. Rickles NM, Wertheimer AI, Smith MC. Social and Behavioral Aspects of Pharmaceutical Care. 2nd ed. Jones and Bartlett; 2010. 5. Goode JVR, Roman LM, Weitzel KW. Community Pharmacy Practice Case Studies. American Pharmacists Association; 2009.			
Број часова активне наставе 60			Остали часови
Предавања: 15	Вежбе: 15	Други облици наставе: 15	
			Студијски истраживачки рад: 15
Методе извођења наставе предавања, практична настава, домаћи задаци, семинарски рад			
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена
активност у току предавања		писмени испит	70
практична настава		усмени испит	
колоквијум-и			
семинар-и			
студијски истраживачки рад	30		

Табела 5.2.11 Спецификација предмета

Студијски програм: Фармацеутска здравствена заштита				
Врста и ниво студија: специјалистичке академске студије				
Назив предмета: Спровођење фармацеутске здравствене заштите у примарној здравственој заштити. Самомедикација, фитотерапија, дијететика; јавно здравље				
Наставник (Презиме, средње слово, име): Миљковић Р. Бранислава, Везмар Ковачевић Д. Сандра, Вучићевић М. Катарина, Ковачевић Н. Нада, Тасић М. Љиљана				
Статус предмета: Изборни				
Број ЕСПБ: 18				
Услов: нема				
Циљ предмета Стицање стручних знања и вештина за спровођење концепта фармацеутске здравствене заштите у примарној здравственој заштити.				
Исход предмета Примена стечених знања и вештина за спровођење фармацеутске здравствене заштите у примарној здравственој заштити.				
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Улога фармацеута у здравственом систему. Специфичности фармацеутске делатности у примарној здравственој заштити. Јавно здравље у фармацеутској пракси. Организација апотекарске праксе. Фитотерапија, дијететика и самолечење. Категоризација фитотерапије и регулаторни аспекти традиционалних биљних лекова, биљних лекова и дијететских суплемената. Ефикасности и безбедност традиционалних биљних лекова, биљних лекова и дијететских суплемената. Функционална храна. Исхрана прилагођена здравственом стању пацијента. Значај исхране за промоцију здравља, превенцију болести и ублажавање тегоба присутних болести. Ефикасност и безбедност лекова који се издају без рецепта. Процена знаа и симптома који се могу збрињавати у примарној здравственој заштити. Процена потребе упућивања пацијента лекару. Улога фармацеута у саветовању пацијената о правилној исхрани, примени биљних лекова, дијететских суплемената и примени лекова који се издају без лекарског рецепта. <i>Практична настава: Вежбе, Студијски истраживачки рад, Други облици наставе</i> Анализа случајева из праксе. Унапређење фармацеутске делатности у примарној здравственој заштити. Саветовање пацијената о примени фитотерапије и лекова који се издају без рецепта. Саветовање о правилној исхрани у зависности од здравственог стања пацијента.				
Литература 1. Rovers JP, Currie JD. A Practical Guide to Pharmaceutical Care. 3rd ed. APhA; 2007. 2. Tasić L. Farmaceutski menadžment i marketing. 2. izdanje. Placebo; 2007. 3. Goode JVR, Roman LM, Weitzel KW. Community Pharmacy Practice Case Studies. American Pharmacists Association; 2009. 4. Rickles NM, Wertheimer AI, Smith MC. Social and Behavioral Aspects of Pharmaceutical Care. 2nd ed. Jones and Bartlett; 2010.				
Број часова активне наставе 180				Остали часови
Предавања: 45	Вежбе: 45	Други облици наставе: 15	Студијски истраживачки рад: 75	
Методе извођења наставе предавања, практична настава, домаћи задаци, семинарски рад				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена	
активност у току предавања		писмени испит	70	
практична настава		усмени испит		
колоквијум-и				
семинар-и				
студијски истраживачки рад	30			

Табела 5.2.12 Спецификација предмета

Студијски програм/студијски програми : Фармацеутска здравствена заштита				
Врста и ниво студија: специјалистичке академске студије				
Назив предмета: Спровођење фармацеутске здравствене заштите у секундарној здравственој заштити. Фармацеутска здравствена заштита у терапији канцера, супортивна и палијативна терапија; листе лекова				
Наставник (Презиме, средње слово, име): Миљковић Р. Бранислава, Везмар Ковачевић Д. Сандра, Вучићевић М. Катарина, Тасић М. Љиљана				
Статус предмета: Изборни				
Број ЕСПБ: 18				
Услов: нема				
Циљ предмета				
Стицање стручних знања и вештина за спровођење концепта фармацеутске здравствене заштите у секундарној здравственој заштити.				
Исход предмета				
Примена стечених знања и вештина за спровођење фармацеутске здравствене заштите у секундарној здравственој заштити.				
Садржај предмета				
Теоријска настава				
Улога фармацеута у здравственом систему. Организација фармацеутске делатности у секундарној и терцијарној здравственој заштити. Улога клиничког и болничког фармацеута у промоцији рационалне фармакотерапије пацијената и смањењу трошкова здравственог система. Терапијски протоколи, дозирање, фармакокинетички параметри, интеракције, нежељене реакције и степен адхеренце у терапији онколошких болести. Супортивна и палијативна терапија. Избор лекова у лечењу мучнине, повраћања и бола код пацијената са карциномом. Улога породице и чланова здравственог тима у здравственој заштити пацијената са карциномом. Улога фармацеута у побољшању исхода терапије пацијената са карциномом. Листе лекова. Витални, есенцијални и не-есенцијални лекови. Фармакоекономска анализа потрошње лекова у секундарној и терцијарној пракси. Квантификација потреба лекова, метод потрошње, метод морбидитета.				
Практична настава: Вежбе, Студијски истраживачки рад, Други облици наставе				
Анализа потрошње лекова на примерима из праксе. Унапређење услуга фармацеутске здравствене заштите у секундарној здравственој заштити. Идентификација и решавање терапијских проблема, израда плана фармацеутске здравствене заштите и праћење исхода пацијената са карциномом. Саветовање пацијената са карциномом скројено према индивидуалним потребама.				
Литература				
1. Rovers JP, Currie JD. A Practical Guide to Pharmaceutical Care. 3rd ed. APhA; 2007.				
2. Tasić L. Farmaceutski menadžment i marketing. 2. izdanje. Placebo; 2007.				
3. Sodha M, Dhillon S. Non-medical Prescribing. London: Pharmaceutical Press; 2009.				
4. Dodds LJ, Drugs in Use. Clinical Case Studies for Pharmacists. 4th ed. London: Pharmaceutical Press; 2010.				
5. Tietze KJ. Clinical Skills for Pharmacists A Patient – Focused Approach. 3rd ed. Elsevier Mosby; 2012.				
Број часова активне наставе 180				Остали часови
Предавања: 45	Вежбе: 45	Други облици наставе: 15	Студијски истраживачки рад: 75	
Методе извођења наставе				
предавања, практична настава, домаћи задаци, семинарски рад				
Оцена знања (максимални број поена 100)				
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	поена	
активност у току предавања		писмени испит	70	
практична настава		усмени испит		
колоквијум-и				
семинар-и				
студијски истраживачки рад	30			